

Bemærkninger til forslaget

Baggrund for forslaget

Danmark har en lang tradition for at yde bistand til den tredje verdens udvikling. I 2003 ydede Danmark knap 13 mia. kr. i udviklingsbistand. Dette er et betragteligt beløb. Det er derfor vigtigt i forhold til så vel skatteborgerne som udviklingslandene, at bistanden er til størst mulig gavn for befolkningen i udviklingslandene og i overensstemmelse med dens formål.

Regeringens femårsplan for dansk udviklingsbistand udstikker retningslinjerne og rammerne for den danske indsats på området. Der er tradition for, at der forud for tilblivelsen af handlingsplanen finder en lang høringsproces sted. Det har været tilfældet med såvel »En verden i udvikling« (1994), »Partnerskab 2000« (2000) og den handlingsplan, der gik forud for disse, og som i perioden 1989-1994 dannede udgangspunkt for dansk udviklingspolitik. »En verden til forskel«, der er regeringens prioriteringer for dansk udviklingsbistand frem til 2008, har ikke båret præg af samme åbenhed og høringsproces. Uafhængigt af vurderingen af den seneste handlingsplan er det nødvendigt med mellemrum at foretage en større gennemgang af dansk udviklingsbistand for derved at klarlægge og diskutere de langsigtede perspektiver for bistanden. Dette bør ske gennem nedsættelse af en udviklingskommission. Sidst Danmark havde et udvalg nedsat til at gennemgå principperne for den danske bistand til udviklingslandene var i 1980-1982. Udvalget afgav i december 1982 betænkning nr. 958. Det er således godt 20 år siden, Danmark anlagde et tilsvarende langsigtet perspektiv på dansk udviklingsbistand.

En udviklingskommission skal fremkomme med tilbundsående overvejelser om dansk ulandsbistand generelt, men også med mere specifikke overvejelser om nye temaer og tendenser inden for dansk udviklingsbistand. Mangelen på en åben høringsproces i forbindelse med »En verden til forskel« understreger kun nødvendigheden af, at de grundlæggende perspektiver for bistanden klarlægges og debatteres. Som det var tilfældet med den sidste udviklingskommission, kan disse overvejelser danne udgangspunktet for

den kommende strategi og femårsplan. Nedsættelsen af en udviklingskommission vil således kunne virke i samklang med femårsplanen. Kommissionens anbefalinger vil kunne indarbejdes i udviklingen af femårsplanen 2008, der således vil blive udarbejdet på baggrund af særdeles grundige overvejelser og langsigtede perspektiver.

Kommissionens arbejde

Udviklingskommissionens indsats bør indeholde to hovedprioriteter: For det første bør den kortlægge og vurdere dansk bistand med det formål at komme med anbefalinger om prioriteringen af den danske udviklingsbistand. For det andet bør disse vurderinger sættes ind i en større politisk og international sammenhæng, således at kommissionen også vil kunne påpege fremtidige udfordringer for bistandspolitikken og konsekvenser af dansk bistands indvirkning på udviklingslandenes udviklingsmuligheder.

Den del af kommissionens arbejde, der involverer en kortlægning af den danske bistand, kan med rette inspireres af den tidligere kommissions arbejde. Kommissionen vil på den baggrund blandt andet skulle konkludere og komme med anbefalinger inden for forhold som:

- Målsætningen for dansk udviklingsbistand
- Omfanget af udviklingsbistanden
- Multilateral/bilateral bistand
- Programsamarbejde/projektsamarbejde
- Personelbistand
- Bistandsadministrationen
- Udviklingsforskning
- Tværgående hensyn
- Prioriterede indsatsområder

Som en del af dette arbejde vil det falde naturligt at kommissionen iværksætter en høring, hvorved en lang række private organisationer, institutioner og ministerier m.v. kan ytre deres syn på bistandsarbejdet med udviklingslandene.

Den anden del af kommissionens arbejde bør som nævnt være at sætte ovennævnte vurderinger ind i en større politisk og international sammenhæng. Kom-